

ČO JE CITES

CITES je skratkou pre Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ktorý bol podpísaný v roku 1973 vo Washingtone. Jeho cieľom je prostredníctvom kontroly obchodu prispieť k ich ochrane, keďže práve dopyt po niektorých, najmä exotických, druhoch rastlín a živočíchov a ich produktoch takmer zapríčinil ich vyhynutie.

V súčasnosti je medzinárodný obchod (dovoz/vývoz) s takmer 900 druhmi živočíchov a rastlín **zakázaný** a obchod s viac ako 30 000 druhmi je kontrolovaný. Táto kontrola sa uskutočňuje prostredníctvom dovozných a vývozných povolení, ktoré sa predkladajú na colnom úrade v mieste vstupu do EÚ.

Skôr ako si suvení kúpite, overte si, či obchodovanie s ním podlieha medzinárodnej kontrole a nie sú potrebné povolenia. Vaším zodpovedným prístupom prispějete tak k boju proti nelegálnemu obchodovaniu s ohrozenými druhmi, ktoré prispieva k ich vyhynutiu! Ak si nie ste istí, radšej si suvení nekupujte.

Všetky informácie o problematike CITES nájde na týchto kontaktných adresách:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor regulácie obchodu s ohrozenými druhmi
Výkonný orgán CITES Slovenskej republiky
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
Tel.: +421 2 5956 2189, +421 2 5956 2422,
+421 2 5956 2466, +421 2 5956 2170
Email: citesma@enviro.gov.sk
www.minzp.sk
<https://www.facebook.com/minzp.sk/>

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
Vedecký orgán CITES
Jeséniova 17D, 831 01 Bratislava
Tel.: +421 2 6428 3982
Email: cites@sopsr.sk
www.sopsr.sk/cites/

Vydané: 2019
Zostavilo: MŽP SR
Použité fotografie:
archív ŠOP SR – Vedecký orgán CITES
archív Národnej ZOO Bojnice

IDETE NA DOVOLENKU?

OHROZENÝ DRUH NIE JE SUVENÍR.

PRISPEJTE K OCHRANE OHROZENÝCH DRUHOV!

V súčasnosti sú možnosti cestovania neobmedzené a je bežné, že si chceme zo zahraničia, najmä exotických krajín, priniesť krásny suvení. Takéto suveníry však veľmi často patria medzi ohrozené druhy rastlín alebo živočíchov, s ktorými sa medzinárodný obchod reguluje. Medzi takéto ohrozené druhy patria napr. slony, nosorožce, mačkovité šelmy, primáty, papagáje, dravce, mnohé plazy či koral, vybrané druhy mušlí, kaktusy, orchidey, tropické dreviny a iné. Z výrobkov môže ísť napr. o rôzne sošky zo slonoviny, šperky z koralov, topánky či kabelky z krokodílej alebo hadej kože, kožušiny zo vzácnych šeliem, kozmetiku s obsahom rastlinných alebo živočíšnych výťažkov, tradičnú čínsku medicínu.

Napriek zákazu obchodovania s najviac ohrozenými druhmi nelegálny lov a obchod s nimi stále pretrvávajú. Ročne sú na hraniciach členských štátov EÚ zhabané tisíce nelegálne dovážaných exemplárov.

Pri nákupe dovolenkových suvenírov buďte preto opatrní – môžu byť vyrobené z chránených druhov živočíchov alebo rastlín. V prípade, že budete dovážať suvení, ktorého medzinárodný obchod sa kontroluje, pri colnej kontrole Vašej batožiny Vám bude tovar zadržaný a budete vyzvaní na predloženie potrebných povolení.

Čo Vám hrozí v prípade nelegálneho dovozu? Dovoz bez potrebných povolení môže mať za následok nielen zhabanie exemplára, ale aj finančnú sankciu. Neprijemnosti spôsobené takýmto, hoci neúmyselným dovozom, určite nie sú želaným ukončením žiadnej dovolenky. Preto, ak nechcete o suvení pri jeho dovoze prísť, skôr ako si suvení kúpite, overte si, či obchodovanie s ním podlieha medzinárodnej kontrole.

NULOVÁ TOLERANCIA NELEGÁLNEHO OBCHODU

Nie je jednoduché zistiť, či je obchod s daným druhom kontrolovaný, kde a v akej forme je ponúkaný na predaj.

SLONY A SLONOVINA

Medzinárodný obchod so slonovinou je zakázaný. Môžete sa s ňou stretnúť najmä v krajinách Afriky a Ázie. Na trhu sú predovšetkým rôzne sošky, šperky, náramky, náhrdelníky, či tradičné japonské pečatidlá. Výnimku zo zákazu (avšak s povoleniami) tvoria iba certifikované tradičné rezbárske a šperkárské výrobky z Namíbie

a Zimbabwe určené na nekomerčné účely. Pozor aj na výrobky z častí tiel slonov, ako napr. chvosty, nohy a koža. Ročne padne nelegálnemu obchodovaniu so slonovinou za obeť odhadom až 36 000 slonov.

VÝROBKY Z KOŽÍ PLAZOV

Pozor si treba dať najmä pri výrobkoch z hadej, krokodílej, varanej či leguánej kože. Najčastejšie ide o remienky na hodinky, topánky, kabelky, peňaženky, opasky, remienky na klobúkoch, či obaly na mobilné telefóny. Často pochádzajú z druhov, ktorých obchod je regulovaný.

ŽIVÉ ŽIVOČÍCHY

Atraktívne sú najmä papagáje, plazy, hady, korytnačky, ale aj malé druhy primátov. Môžete sa s nimi stretnúť v obchodoch pre turistov, na miestnych trhoch v Afrike či Južnej Amerike, často sú odchytané vo voľnej prírode. Na ich dovoz sa však vyžadujú povolenia, ktoré sa vydávajú iba v prípade, že živočích bol legálne nadobudnutý.

KORALY

Koralové útesy zaberajú necelú 1 % plochy svetových oceánov, ale žije tu 25 % všetkých známych morských organizmov. Predstavujú veľmi zraniteľný ekosystém, preto si ich mnohé krajiny chránia a zakazujú ich zber, predaj či vývoz. Pre svoju farebnosť sú vo veľkom množstve používané na výrobu šperkov a rôznych ozdôb.

TRADIČNÁ ČÍNSKA MEDICÍNA

Výrobky tradičnej čínskej medicíny (ale aj kozmetické výrobky či výživové doplnky) veľmi často obsahujú rôzne časti ohrozených živočíšnych či rastlinných druhov, ako napr. tiger, nosorožec, kobra, ženšen, orchidey. Vyvarujte sa kúpy produktov, u ktorých si nie ste istí ich zložením.

VÝROBKY Z MORSKÝCH KORYTNAČIEK

Výrobky z pancierov ako slečné okuliare, hrebene, náramky, náhrdelníky či celé vypreparované korytnačky sú často ponúkaným suvenírom v exotických krajinách, môžete sa s nimi stretnúť na plážach juhovýchodnej Ázie.

ORCHIDEY A KAKTUSY

Pod ochranu dohovoru CITES patria všetky druhy voľne rastúcich orchideí a kaktusov, atraktívne sú tiež cykasy, či iné tropické rastliny. Preto si pred kúpou radšej overte, či je vôbec možné takúto rastlinu vyviezť a doviezť.

KOŽUŠINY

Väčšina druhov mačkovitých šeliem, ako napríklad tiger, gepard, leopard, jaguár je ohrozená a obchodovanie s nimi, ako aj s výrobkami z nich, je zakázané. Pozor si treba dať aj pri dovoze koží ako poľovníckych trofejí.

DOVOZ BEZ OBÁV

Existuje skupina suvenírov, ktoré si podľa platnej legislatívy môžete z tretích krajín doviezť bez obáv v osobnej batožine.

LASTÚRY DRUHOV ČELADE Tridacnidae spp.

V maximálnom množstve tri exempláre na osobu s celkovou hmotnosťou nepresahujúcou 3 kg, keď exemplárom môže byť jedna neporušená ulita alebo dve spárované polovice.

EXEMPLÁRE DREVA „AGARWOOD“ (Aquilaria spp. a Gyrinops spp.)

V maximálnom množstve 1 kg triesok, 24 ml oleja a dvoch súprav korálikov alebo modlitebných ružencov (alebo dvoch náhrdelníkov alebo náramkov) na osobu.

KAVIÁR JESETEROTVARÝCH RÝB (Acipenseriformes spp.)

V maximálnom množstve do 125 g na osobu v prepravných obaloch, ktoré sú označené individuálne v súlade s legislatívou. Kaviár môžu produkovať iba zariadenia s licenciou na jeho spracovanie a balenie. Takýto kaviár je v obale zapečatenom štítkom s uvedenou krajinou pôvodu, druhu ryby, z ktorého je vyrobený a jedinečným evidenčným kódom identifikujúcim zariadenie. Na dovoz väčšieho množstva kaviáru je potrebné predložiť vývoznú a dovoznú povolenie.

ULITY DRUHU Strombus gigas

V maximálnom množstve tri exempláre na osobu.

DAŽĎOVÉ PALICE Z OPUNCIOVÝCH (Cactaceae spp.)

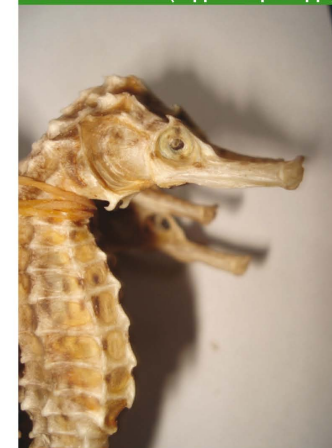
V maximálnom množstve tri na osobu; obľúbený suvenír z oblasti Južnej Ameriky, vyrábajú sa z vydlabaných odumretých častí kaktusov a sú naplnené kamienkami alebo semenami, ktoré prepádaním cez vnútorné prepážky vytvárajú zvuk pripomínajúci dážď.

MŔTVE SPRACOVANÉ EXEMPLÁRE KROKODÍLOV (Crocodylia spp.)

Okrem mäsa a poľovníckych trofejí, v maximálnom množstve štyri exempláre na osobu.

MORSKÉ KONÍKY (Hippocampus spp.)

V maximálnom množstve štyri mŕtve exempláre na osobu.